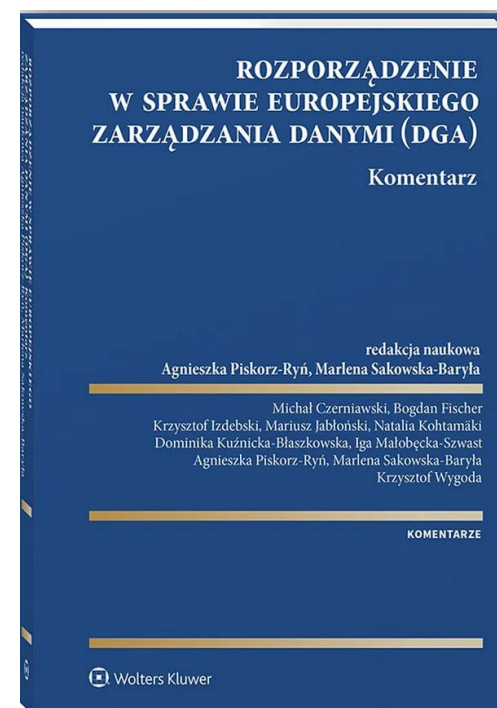

Ochrona danych osobowych na gruncie DGA

dr hab. Marlena Sakowska-Baryła, prof. UŁ

**WYDZIAŁ PRAWA
i ADMINISTRACJI**
Uniwersytet Łódzki

**Relacje pomiędzy
DGA a RODO**

**prymat ochrony
danych osobowych**

Dane - zasób strategiczny i konieczność harmonizacji

Transformacja cyfrowa a Dane - dane stanowią centralny zasób gospodarki cyfrowej, to wymusiło na UE stworzenie Europejskiej Strategii w zakresie Danych, której celem jest jednolity rynek danych.

Rola DGA – DGA jest jednym z filarów tej strategii, mającym budować zaufanie i ułatwiać bezpieczną wymianę danych.

Wyzwanie - konieczność pogodzenia użytecznego dążenia do uwolnienia potencjału gospodarczego danych z ochroną praw podstawowych, w tym **prawa do ochrony danych osobowych i prywatności**.

Złożona interakcja – „dane chronione”

Trzy płaszczyzny regulacyjne:
zagadnienie ponownego wykorzystywania styka się z regulacjami:

- **RODO,**
- **DGA (Rozdział II) oraz**
- **Dyrektywy 2019/1024 w sprawie otwartych danych.**

Relacja DGA-Dyrektywa 2019/1024 DGA tworzy **specjalne, bardziej restrykcyjne ramy** dla ponownego wykorzystywania tych **chronionych kategorii danych osobowych** (Art. 3 ust. 1 lit. d DGA), które wypadają z reżimu otwartych danych ze względu na konieczność ochrony prywatności.

Złożona interakcja – „dane chronione”

Ustawa o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (uodpw) **ogranicza ponowne wykorzystywanie ze względu na prywatność osób fizycznych i ochronę danych osobowych (art. 6 ust. 2 uodpw).**

To właśnie ta kategoria **chronionych danych osobowych** jest potencjalnym obszarem zastosowania mechanizmów DGA

Specyfika DGA względem ochrony danych osobowych

DGA jest aktem
tworzącym ramy
proceduralne i
organizacyjne dla
udostępniania danych

ale

jest **podporządkowany**
materialnoprawnym
zasadom ochrony
danych osobowych,
w szczególności RODO.

Prymat ochrony danych osobowych – kierunkowa zasada

- **Art. 1 ust. 3 DGA** określa jednoznaczną hierarchię normatywną, ustanawiając **prymat prawa ochrony danych osobowych**
- W przypadku kolizji pomiędzy DGA a prawem Unii w dziedzinie ochrony danych osobowych lub prawem krajowym przyjętym zgodnie z takim prawem Unii **pierwszeństwo ma odpowiednie prawo Unii lub prawo krajowe w dziedzinie ochrony danych osobowych.**

DGA nie tworzy podstawy prawnej dla przetwarzania danych osobowych ani nie ma wpływu na obowiązki i prawa określone

Konsekwencje prymatu ochrony danych osobowych

Wszelkie działania na danych dopuszczalne na gruncie DGA muszą być interpretowane w sposób **korzystny dla poszanowania informacyjnej sfery jednostki.**

Brak uszczerbku - DGA pozostaje **bez uszczerbku** dla RODO, Rozp. 2018/1725, Dyrektywy 2002/58/WE i Dyrektywy 2016/680.

Oznacza to **brak jakichkolwiek modyfikacji czy uchylenia standardów ochrony** wynikających z tych aktów.

Zaufanie - warunek wymiany danych

Prymat ochrony buduje **zaufanie** osób, których dane dotyczą, do mechanizmów dzielenia się danymi, co jest akcentowane w Motywie 5 Preambuły DGA.

Działanie na poziomie Unii jest konieczne w celu zwiększenia zaufania do dzielenia się danymi **poprzez ustanowienie odpowiednich mechanizmów kontroli sprawowanej przez osoby, których dane dotyczą, i posiadaczy danych nad danymi**, które ich dotyczą, oraz w celu **usunięcia innych barier dla dobrze funkcjonującej i konkurencyjnej gospodarki opartej o dane**.

Brak autonomii - DGA nie tworzy nowej, samoistnej podstawy prawnej dla przetwarzania danych osobowych

Obowiązek legitymizacji - każde przetwarzanie danych osobowych w ramach mechanizmów DGA (ponowne wykorzystywanie, pośrednictwo, altruizm) wymaga oparcia się na przesłankach dopuszczalności określonych w **art. 6 ust. 1 RODO** lub w **art. 9 ust. 2 RODO**.

Spójność definicji - DGA (Art. 2 pkt 3) odsyła do definicji „**danych osobowych**” z **art. 4 pkt 1 RODO**, co sprzyja systemowej spójności.

Nienaruszalność praw - przepisy DGA **nie modyfikują** obowiązków informacyjnych (Art. 13 i 14 RODO) ani praw podmiotów danych (Rozdział III RODO).

Rozciągnięcie ochrony na zbiory nierozdzielnie powiązane

Zbiory mieszane - w przypadku zbiorów danych zawierających zarówno dane osobowe, jak i dane nieosobowe, które są ze sobą **nierozdzielnie powiązane**, reżim ochrony danych osobowych rozciąga się na cały zbiór

To „gwarancja anty-obejściowa” zapobiegająca obchodzeniu przepisów o ochronie danych osobowych.

Status podmiotów – identyfikacja ról według RODO

Podmioty uczestniczące w ekosystemie DGA muszą precyzyjnie ustalić swój status na gruncie RODO (administrator, współadministrator, podmiot przetwarzający).

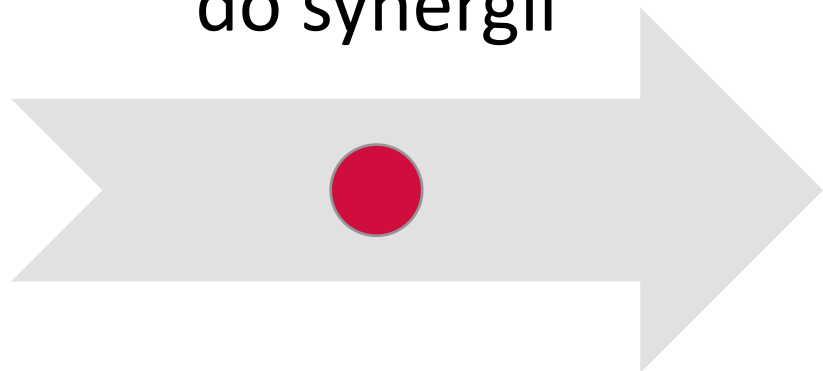
Relacja RODO i DGA to stosunek **podporządkowania materialnoprawnego** (prymat RODO) i **komplementarności proceduralnej** (DGA dostarcza narzędzi i ram organizacyjnych).

Brak zmiany statusu RODO: DGA nie jest *lex specialis* wobec RODO; jest aktem pomocniczym, który ma ułatwić przepływ danych.

Synergia innowacyjności ochrony

Prawodawca
unijny dąży
do synergii

operacjonalizacja dzielenia się danymi (DGA) odbywa się **przy jednoczesnym zachowaniu fundamentalnych gwarancji prawnych i etycznych (RODO)**, zapewniając tym samym zaufanie jako fundament europejskiego modelu transformacji cyfrowej.

Dziękuję za uwagę

**WYDZIAŁ PRAWA
i ADMINISTRACJI**
Uniwersytet Łódzki

